

FN's organisation
for uddannelse, videnskab,
kultur og kommunikation
og information

Den danske UNESCO-nationalkommission

16.9. 2020

Verdensmål 4.7 – uddannelse for bæredygtig udvikling

UNESCO er af FN udnævnt til at koordinere arbejdet med at indfri verdensmål 4 om kvalitetsuddannelse til alle.

Mål (4.7) handler om at:

”Inden 2030 skal alle elever have tilegnet sig den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i bæredygtig udvikling og bæredygtig livsstil, menneskerettigheder, ligestilling mellem kønnene, fremme af en fredelig og ikkevoldelig kultur, globalt medborgerskab samt anerkendelse af kulturel mangfoldighed og af kulturens bidrag til bæredygtig udvikling.” (Kilde: UM)

Mål 4.7 er et meget bredt mål og umiddelbart vanskeligt at udvikle datasæt og indikationer på. I dansk sammenhæng er ”Vores Mål” projektet lanceret med det formål at fastlægge supplerende indikatorer for verdensmålene, som er relevante i en dansk kontekst. Projektet er skabt i et samarbejde mellem Danmarks Statistik og 2030-panelet og finansieret af Industriens Fond, Lundbeckfonden, Nordea-fonden, Realdania og Spar Nord Fonden.

Primo september 2020 blev rapporten ’Vores Mål’ med forslag til 197 danske målepunkter med tilhørende baselines til måling af status, præsenteret ved Verdensmålskonferencen på Christiansborg. Her fik Finansminister Nicolai Wammen overrakt rapporten af 2030-panelet. Danmarks Statistik vil årligt følge op på de 197 danske indikatorer med data på sin hjemmeside: <https://www.dst.dk/da/Statistik/Sdg/aktiviteter/danske-maalepunkter> .

Mål 4.7 har fået indikatoren: Gennemsnitskarakteren ved den årlige fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi. Ved lanceringen har denne indikator fået meget kritik for at være en alt for snæver ramme at måle på.

Regeringen arbejder aktuelt på sin handlingsplan for FN’s verdensmål og har annonceret, at den vil blive offentliggjort før nytår. En del af intentionen med ”Vores Mål” projektet er, at man har villet give et kvalitetssikret input fra civilsamfundet til regeringens arbejde med en national handlingsplan for FN’s verdensmål.

UNESCO har på globalt plan ansvar for at udvikle metode, sikre dataindsamling og monitorere fremgangen for mål 4.7. UNESCO har udviklet en metode for dataindsamling og det betyder, at UNESCOs medlemslande, herunder Danmark, skal rapportere til UNESCO via et spørgeskema. Dansk besvarelse vil udgøre Danmarks afrapportering til UNESCO (hvert 4. år) om implementering af UNESCO-Rekommandationen om "Education for International Understanding, Co-operation and Peace and Education relating to Human Rights and Fundamental Freedoms". Afrapporteringen gælder alle uddannelsesniveauer samt uformel og ikkeformel læring.

Hovedtemaerne i skemaet er:

- 'cultural diversity and tolerance' fx international forståelse,
- 'gender equality education' fx identitet og stereotyper,
- 'human rights education' fx. respekt for rettigheder og fundamentale friheder,
- 'peace and non-violence' fx mobning,
- 'climate change education' fx. grøn omstilling,
- 'environmental sustainability' fx naturbeskyttelse,
- 'human survival and well-being' fx klodens sundhed,
- 'sustainable consumption and production' fx grøn økonomi, grønne jobs, grønne kompetencer.

Den danske nationalkommission har undervejs i processen med udvikling af de danske indikatorer i "Vores Mål" projektet spillet ind med, at UNESCO på globalt plan er på vej med en spørgeramme, som kan inspirere den danske tilgang. UNESCO's spørgeskema indeholder dels en definition af de forskellige dele indeholdt i 4.7 samt en række spørgsmål om, hvordan ovenstående dele/temaer er afspejlet i:

- dansk lovgivning, politikudvikling, strategier og andre tiltag – centralt/decentralt
- undervisning, curriculum, materiale, pædagogikker, tilgange
- læreruddannelse, træning, kurser, eksamen,
- specifikt om EUD, voksenuddannelse, forskning

Skemaet sendes til landene i løbet af september med frist ultimo november. På baggrund af de indkomne svar, præsenterer UNESCO en samlet statusrapport, som offentliggøres på FN's verdensmåls-database i sommeren 2021, hvor der globalt gøres status på verdensmål 4.7.

Skemaet vil skulle besvares på vegne af regeringen i Danmark og indsamling af svar koordineres af BUVM. Måden hvorpå skemaet/spørgerammen kan inspirere arbejdet i Danmark ved at:

- Danne basis for en fælles forståelse af hvordan de enkelte dele i 4.7 skal forstås
- Give inspiration til udvikling af læreplaner, læringsmidler, didaktik etc.
- Udgøre afsæt for udvikling af danske datasæt.
- Samle relevante nationale aktører på tværs

Man kan forestille sig, at der er bliver behov for en dialog med uddannelsesinstitutioner og faglige miljøer og udvalg i forhold til at kvalificere arbejdet. RCE Danmark, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier og de danske verdensmålsskoler kan i den forbindelse udgøre resurser.

Alliance for bæredygtig uddannelse

RCE Denmark (Nationalt netværk for udvikling af bæredygtig uddannelse) har dannet en bred alliance mellem uddannelsesinstitutioner og organisationer, der ønsker at fremme uddannelse for bæredygtig udvikling. Målet er en national strategi for uddannelse for bæredygtig udvikling.

UNESCO verdensmålsskoler i Danmark

Børne- og Undervisningsministeriet yder en årlig bevilling på 1 mio. dkk til netværket som har til formål at udvikle undervisning i bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab hos grundskoler, gymnasier, erhvervsskoler og professionshøjskoler. Netværket er medlemsbaseret og driver en række initiativer blandt de primære målgrupper: skoleledere, elever, lærere samt generel videns- og erfaringsudveksling.

I Danmark er der aktuelt 60 verdensmåls-skoler i netværket og der er stærkt stigende interesse blandt uddannelsesinstitutioner for at blive medlemmer. Netværkets arbejde og erfaring med at udvikle undervisning i bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab kan udnyttes i forhold til at udbrede metoder, undervisningsmidler etc.